

Možno už 30 rokov Revue *ARCHIMEDES*

Diagnózy bývajú rozličné. Tá moja je: výroba bublín. Tým rozumiem nevelké príspevky o zmysle a význame matematickej kultúry. Už pred asi tridsiatimi rokmi som si ako stredoškolský učiteľ počtov a merby vymyslel, že budem spracúvať Revue *Archimedes* – občasník pre šírenie podnetných impulzov pre obľubu školskej matematiky. Ale nešlo mi len o to. Snažil som sa rozširovať obzor, môj i svojich žiakov, filozoficko-duchovným rozmerom. Smeroval som za hľadáním koreňov múdrosti. Neustále vyhľadávam myšlienky osobností, ktoré nás orientujú týmto smerom. Zostalo mi to až doteraz (<http://www.era.topindex.sk/>). Pripomínam a pre dnes ponúkam: *Matematika je myslenie pohybujúce sa vo sfére úplného abstrahovania od každého jednotlivého prípadu toho, o čom práve vypovedá... Najväčšie abstrakcie sú tými pravými nástrojmi, ktorými kontrolujeme svoje uvažovanie o konkrétnych faktoch... Originalita matematiky spočíva v tom, že v matematickej vede sú vyjadrené vzťahy medzi vecami, ktoré sa bez sprostredkovania ľudským rozumom nedajú vôbec postihnúť... Matematika je štúdiom vzorov... Matematika je veda o najzložitejších abstrakciách, k akým môže ľudský um dospieť... Všeobecnosť matematiky je najúplnejšou všeobecnosťou, zhodnou so spoločenstvom udalostí, ktoré konštituuje našu metafyzickú situáciu* (A.N. Whitehead). Možno aj školská matematika a jej vyučovanie má k tomu prihliadať.

Tak asi oslavujem okrúhle výročie založenia tohto svojho zlozvyku. Oznamujem to aj vám. Držte mi palce.

Dušan Jedinák,
Topoľčany, august 2013.

